

Θαργηλιών (30 ημέρες)
24 Απριλίου - 23 Μαΐου
από τη γιορτή Θαργήλια,
προς τιμή της Άρτεμης και
του Απόλλωνα. Άλλες
γιορτές ήταν τα Βενδίδια,
τα Πλυντήρια και τα Καλ-
λυντήρια.

Ολυμπιακή φλόγα:
Αφιέρωμα σελ. 2

Το έθιμο της σού-
βλας σελ. 3

Τα έθιμα του Πάσχα
στη Μακεδονία σελ. 4

Η Λαμπρή στη Θεσσα-
λία σελ. 5

Ένα έργο Τέχνης
στον πρασινοπίνακα
σελ. 6

Όλες οι δραστηριότη-
τες του σχολείου μας
σελ. 7, 8

Ο πραγματικά σοφός
δάσκαλος δεν είναι
αυτός που σε σπρώχνει
μέσα στον οίκο της σο-
φίας, αλλά αυτός που
σε οδηγεί στο κατώφλι
του μυαλού σου.
Χαλίλ Γκι μπράν,
1883-1931,
Λιβανοαμερικανός
ποιητής & φιλόσο-
φος

Καλό Πάσχα

και

Καλή Ανάσταση

Αυτό το τεύχος της εφημερίδας
μας θέλησε να κάνει ένα αφιέ-
ρωμα στο Πάσχα των Ελλήνων.

Αυτές τις μέρες η σκέψη μας
στρέφεται στο διαχρονικό μή-
νυμα της Ανάστασης, που είναι
η προσφορά και η Αγάπη.

Η θυσία του Θεανθρώπου συ-
νεχίζει να στέλνει μέσα από
τους αιώνες το μήνυμα της θυ-
σίας για τον συνάνθρωπο.

Έτσι, στις εσωτερικές σελίδες
της εφημερίδας θα βρείτε πως
γιορτάζεται η Λαμπρή στη Θεσ-

σαλία, στη Μακεδονία και φυ-
σικά στα μέρη μας στη Ρούμελη
και στη Φθιώτιδα.

Παρόλα αυτά το σχολείο μας
σαν ζωντανός οργανισμός που
είναι αποδεικνύει ότι και τώρα
που κοντοζυγώνει το τέλος της
χρονιάς δεν σταματά να μας
εκπλήσσει ευχάριστα. Τι να
πρωτοαναφέρουμε;;;

Πρώτα από όλα συγχαρητήρια
στην ομάδα μπάσκετ, έπειτα να
αναφερθούμε στις καλλιτεχνι-
κές ανησυχίες του μαθητή μας

Ανταχόπουλου Βαγγέλη που
μας εξέπληξε ευχάριστα, κατό-
πιν το μεγάλο αφιέρωμα στον
Πικάσο (υπό την επίβλεψη της
κ. Ζιώγα) και στο διδακτικό σε-
νάριο (υπό την επίβλεψη της κ.
Παναγιώτου) και τέλος στα
σεμινάρια που πραγματοποιή-
θηκαν στην αίθουσα εκδηλώ-
σεων.

Για να μην ξεχνιόμαστε αναρ-
τήθηκε και η ύλη για τις εξετά-
σεις.

ΚΑΛΗ ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΣΕ ΟΛΟΥΣ

Ρουμελιώτικη Λα-
μπρή σελ. 11

Πάσχα στη
Φθιώτιδα σελ.
12

Πάσχα του χτες και
του σήμερα σελ. 9

Ταξίδια για το Πά-
σχα σελ. 10

Ολυμπιακή φλόγα: Αφιέρωμα

Ποια είναι η ιστορία πίσω από την επιβλητική Τελετή Αφής;

Η Ολυμπιακή φλόγα δεν ταυτίζεται με τους αρχαίους Ολυμπιακούς Αγώνες. Για την ακρίβεια δεν υπήρχε καν τελετή αφής, ούτε στην πρώτη διοργάνωση του 1896 στην Αθήνα. Μια ιερή φλόγα αναβόταν από τις ακτίνες του ηλίου στην Ολυμπία και κρατούνταν αναμμένη καθόλη την διάρκεια των Αρχαίων Ολυμπιακών Αγώνων.

Η ιδέα πρωτοεισήχθη το 1928 στο Άμστερνταμ. Δεν έγινε όμως μεταφορά της από την Αρχαία Ολυμπία, απλώς η φλόγα άναψε επιτόπου.

Η Αφή της Ολυμπιακής Φλόγας στην Αρχαία Ολυμπία και η μεταφορά της στον τόπο διεξαγωγής των Ολυμπιακών Αγώνων μέσω λαμπαδηδρομίας, τελέστη για πρώτη φορά και καθιερώθηκε στη σύγχρονη εποχή από τους Ολυμπιακούς Αγώνες του Βερολίνου το 1936.

Από τότε η Αφή της Ολυμπιακής φλόγας γίνεται πάντα στο ναό της Ηρας στην Αρχαία Ολυμπία.

Τι συμβολίζει η Ολυμπιακή φλόγα;

Η Ολυμπιακή Φλόγα θεωρείται σύμβολο του ανθρώπου και της εφευρετικότητας. Συμβολίζει επίσης «το φως του πνεύματος, τη γνώση και τη ζωή». Σύμφωνα με τον αρχαίο μύθο του Προμηθέα, που έκλεψε την φωτιά από τον Δία, η φωτιά είναι σύμβολο της ζωής και της ελευθερίας.

Η φλόγα αντιπροσώπευε την «προσπάθεια για τη νίκη». Ο αναβιωτής των σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων Πιερ ντε Κουμπερτέν είχε υποστηρίξει ότι η Ολυμπιακή Φλόγα είναι συνδυαστικό σημείο μεταξύ των παλαιών και σύγχρονων αγώνων και συνιστά την ανανέωση των Ολυμπιακών Αγώνων που αντλούν τη δύναμη από τους αρχαίους.

Τι συμβαίνει αν έχει σύννεφα και δεν μπορεί να ανάψει η φλόγα;

Στην περίπτωση που έχει σύννεφα ή βρέχει και κατά συνέπεια δεν μπορεί να ανάψει η ολυμπιακή φλόγα, χρησιμοποιείται η φλόγα από τις πρόβες που έχουν προηγηθεί.

Και τι συμβαίνει αν... σβήσει η φλόγα;

Η φλόγα κανονικά σβήνει κατά την διάρκεια της τελετής λήξης των Ολυμπιακών Αγώνων. Με το σβήσιμό της σηματοδοτείται το τέλος της διοργάνωσης και η έναρξη προετοιμασίας για την επόμενη, τέσσερα χρόνια μετά.

Ακόμα πιο σύννηθες είναι το φαινόμενο να σβήνει η φλόγα κατά την διάρκεια του ταξιδιού της Ολυμπιακής φλόγας, καθώς πάντα υπάρχει ο κίνδυνος να είναι ελαττωματική μια δάδα και να σβήσει η φλόγα. Αυτό έχει συμβεί πολλές φορές και για τον λόγο αυτόν πάντα μεταφέρεται σε όλο το ταξίδι και εφεδρική ολυμπιακή φλόγα. Έτσι, ακόμα και αν τελικά καταφέρει κάποιος σκόπιμα ή από λάθος να την σβήσει, πάντα υπάρχει λύση. Πηγή: news.gr

4 τρομακτικά πράγματα που μπορεί να συμβούν αν δεν βουρτσίζετε τα δόντια σας

Υποτίθεται πως γνωρίζετε ότι πρέπει να βουρτσίζετε τα δόντια σας κάθε μέρα και να επισκέπτεστε τον οδοντίατρο σας τουλάχιστον μια φορά τον χρόνο. Είναι επίσης γνωστό ότι το βούρτσισμα των δοντιών πρέπει να γίνεται **δυο φορές την ημέρα, μία το πρωί και μία το βράδυ**.

Αλλά εκτός από την πρόληψη, το βούρτσισμά των δοντιών σας κρατά υγιείς και με ένα σωρό άλλους τρόπους. Εδώ είναι τέσσερα τρομακτικά πράγματα που μπορεί να συμβούν αν δεν φροντίζετε την στοματική υγιεινή.

Διαβήτης

Αν ξεχάσετε μια μέρα να βουρτσίσετε τα δόντια σας εννοείται πως δεν συντρέχει λόγος ανησυχίας. Αν όμως το κάνετε συνέχεια τότε το στεγνό στόμα και τα υψηλά επίπεδα βακτηρίων μπορεί να επιδεινώσουν τις παρούσες συνθήκες και να προκαλέσουν διαβήτη. Αν βρίσκεστε σε αυξημένο κίνδυνο να πάθετε διαβήτη φροντίστε να έχετε πάντα μαζί σας οδοντικό νήμα και τσίχλες χωρίς ζάχαρη για να καθαρίσετε τυχόν εναπομείναντες τροφές που έχουν μείνει στο στόμα και να ρυθμιστούν τα επίπεδα του σακχάρου στο αίμα.

Γνωστικά προβλήματα

Σύμφωνα με έρευνα που πραγματοποίησαν ερευνητές του **King's College** του Λονδίνου και του Πανεπιστημίου του Σαουθάμπτον, στους ανθρώπους με ουλίτιδα ή περιοδοντίτιδα (το επόμενο

στάδιο), παρατηρείται ταχύτερος ρυθμός έκπτωσης των νοητικών-γνωστικών λειτουργιών τους.

Ειδικότερα η συστηματική υγιεινή των δοντιών με τακτικό βούρτσισμα και χρήση στοματικού διαλύματος -εκτός των άλλων ωφελειών- μπορεί να επιβραδύνει την εξέλιξη της άνοιας και της νόσου **Αλτσχάιμερ!**

Οστεοπόρωση

Η φροντίδα των δοντιών σας βοηθά να διατηρείτε και τον σκελετό σας υγιή. Σύμφωνα με τα Εθνικά Ινστιτούτα Υγείας, τα πολλά βακτήρια ανάμεσα στα μάγουλα μπορεί να διασπάζουν τους συνδυαστικούς κρίκους που συγκρατούν τα δόντια στη θέση τους καθώς και να αποδυναμώσουν το ανοσοποιητικό σύστημα. Η οστική απώλεια (γνωστή και ως οστεοπόρωση) που συνοδεύει τα γηρατεία έχει επίσης συνδεθεί με την κακή στοματική υγεία.

Καρδιακές παθήσεις

Σύμφωνα με δύο δημοσιεύσεις της **Αμερικανικής Ακαδημίας Καρδιολογίας και της Ακαδημίας Περιοδοντολογίας**, τα καρδιαγγειακά νοσήματα και η περιοδοντίτιδα είναι δύο παθήσεις που συσχετίζονται και η αντιμετώπιση της μιας μπορεί να μειώσει τον κίνδυνο για την υγεία από την άλλη. Μάλιστα, σύμφωνα με νεότερα δεδομένα από το Πανεπιστήμιο του Κιέλου, οι δύο νόσοι φαίνεται ότι συνδέονται και γονιδιακά. Οι οδοντίατροι, λοιπόν, οφείλουν να ενημερώνουν τους ασθενείς με μέτρια ή σοβαρή περιοδοντίτιδα ότι μπορεί να έχουν αυξημένες πιθανότητες αθηρωματικών βλαβών στα αγγεία. Εάν μάλιστα έχουν και έναν παράγοντα καρδιαγγειακού κινδύνου (π.χ. κάπνισμα, πάχος, υπέρταση, σάκχαρο κλπ.), καλό είναι να απευθυνθούν άμεσα στον καρδιολόγο τους. Επίσης, συνιστάται η διακοπή του καπνίσματος, που αποτελεί κοινό παράγοντα κινδύνου για την περιοδοντίτιδα και για τα καρδιαγγειακά νοσήματα. Πηγή: baby.gr

Το έθιμο της σούβλας

Αρνί, κατσικάκι και κοκορέτσι έχουν την τιμητική τους στο πασχαλινό τραπέζι, ωστόσο ελάχιστοι είναι εκείνοι που γνωρίζουν ότι όλες οι παραπάνω γεύσεις αλλά και ο τρόπος παρασκευής τους ήταν γνωστά στους αρχαίους Έλληνες, πριν από πέντε χιλιάδες χρόνια!

Όταν, μάλιστα, έψηναν στη σούβλα και καθώς δεν υπήρχαν τότε πινέλα αλλά ούτε και λαδολέμονο, βουτούσαν ένα κλαδί από πεύκο σε χυμούς από άγουρο σταφύλι και άγουρο δαμάσκηνο και άλειφαν το κρέας προσδίδοντάς του μια ιδιαίτερη γεύση από φρούτα και ρετσίνα. Για να παρασκευάσουν κοκορέτσι μαρινάρizαν τα έντερα σε ξύδι, νερό και μέλι. Το ξύδι λειτουργούσε ως αντισηπτικό και αφυδάτωνε το έντερο από τα πολλά λίπη, ενώ το μέλι δημιουργούσε μια καραμελωμένη κρούστα. Οι επίσημες ονομασίες στην αρχαία ελληνική ήταν “πλεκτή” για το κοκορέτσι και “γαρδούμιο” για τη γαρδούμπα.

Σήμερα, πέραν της γνωστής σε όλους σούβλας, κάθε τόπος έχει τη δική του πασχαλινή παράδοση που περιλαμβάνει πολλές και διαφορετικές παραλλαγές - από το κλέφτικο στη **Μακεδονία και το ρίφι με πάτουδα στη Νάξο μέχρι τη γάστρα στην Ήπειρο και τα γαρδούμια στην Κρήτη.**

Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι τα νησιά, όπου - στις περισσότερες περιπτώσεις - το αρνί είναι γεμιστό με διάφορα χόρτα και ρύζι και ψήνεται στο φούρνο. Το **ρίφι με πάτουδα της Νάξου** είναι ουσιαστικά ερίφιο με σέσκουλα, κουτσουνάδες από τις παπαρούνες που βγαίνουν το Πάσχα, μάραθο, μυρώνια και φρέσκο κρεμμυδάκι. Λίγο βορειότερα, στη **Μυτιλήνη, η παραδοσιακή συνταγή επιβάλλει το αρνί να είναι γεμιστό με σκέτο ρύζι, χωρίς χόρτα, αλλά με κουκουνάρι, σταφίδες και εντόσθια.**

Στην **Ήπειρο** κυριαρχεί η γάστρα, στο ίδιο μήκος κύματος με τη ρεβυθάδα της **Σίφνου**. Μέσα στο σκεύος, το κρέας “συνοδεύεται” από χόρτα του βουνού που ευδοκμούν στην περιοχή και μετά το μαγείρεμα προτίθεται αυγολέμονο. Στην **Πάτρα**, η παραδοσιακή συνταγή υπαγορεύει το αρνί να ψήνεται μαζί με κοιλίες και ποδαράκια, ενώ στη Μάνη το αποκαλούμενο ρεγάλι μοιάζει με κρέας κοκκινιστό με λίγο ζουμί και κόκκινη σάλτσα.

Στην **Κρήτη**, η παραδοσιακή κατσαρόλα είναι εκείνη που “φιλοξενεί” έναν ξεχωριστό μεζέ, που φτιάχνεται με τρεις διαφορετικούς τρόπους, τα γαρδούμια. Αυτά παρασκευάζονται είτε με το ποδαράκι του αρνιού με το νύχι, τυλιγμένο με εντεράκι, είτε με την κοιλιά του αρνιού τυλιγμένη σε εντεράκι, είτε με το συκώτι, τη μπόλια και το έντερο.

Ένας άλλος τρόπος μαγειρέματος, εναλλακτικός της σούβλας, του φούρνου ή της γάστρας είναι το κλέφτικο, που συναντάται σε κάποιες περιοχές της **Μακεδονίας**, αλλά και σε άλλα μέρη της χώρας. Φέρει την ονομασία του από την περίοδο της τουρκοκρατίας, όταν οι αρματωλοί και οι κλέφτες για να μην τους αντιληφθούν οι Τούρκοι, άνοιγαν έναν λάκκο στο χώμα, τοποθετούσαν κάρβουνα και το κρέας του αρνιού δεμένο μέσα δέρμα του και σκέπαζαν πάλι με κάρβουνα και χώμα. Το κρέας ψηνόταν χωρίς οσμές και καπνούς, ώστε να μην γίνεται αντιληπτό και οι παρασκευαστές του είχαν για αρκετές μέρες φαγητό, καθώς ήταν αρκετό να σκάψουν λίγο το χώμα για να βγάλουν λίγες μερίδες ακόμη.

Η ιδέα του ψηφίσματος χωρίς αέρα ενσωματώθηκε στο χτιστό φούρνο, η είσοδος του οποίου χτίζεται με πηλό και σπάει την επόμενη μέρα, αφού έχει ψηθεί το κρέας με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. “Η συνήθεια του θαψίσματος υπήρχε από τα αρχαία χρόνια για καθαρά χρηστικούς λόγους και πήρε νέα μορφή όταν οι αρχαίοι Έλληνες υιοθέτησαν από τους αρχαίους Άραβες τον χτιστό φούρνο. Η είσοδος του χτίζεται για να μην υπάρχει καθόλου αέρας, διαφορετικά το κρέας θα καεί. Με το άναμμα, όμως, του φούρνου, την τοποθέτηση του φαγητού και το χτίσιμο της πόρτας διασφαλίζεται μια σταθερή θερμοκρασία, ιδανική για ένα ομοιόμορφο ψήσιμο επί πολλές ώρες” σχολιάζει ο κ. Φωτιάδης.

Ιδιοκτησία: 4ο Γυμνάσιο Λαμίας

Διευθυντής: Πάλλας Δήμος

Διευθυντής Σύνταξης: Τσιαμούρας Θωμάς

Αρθρογράφοι: Όλοι οι μαθητές και οι καθηγητές

Υπεύθυνος 2ης σελίδας: Μάνος Ευστάθιος

Υπεύθυνος 3ης σελίδας: Κοτρογιάννης Δημήτρης-Βαλατσός Γεώργιος

Υπεύθυνοι 4ης σελίδας: Αθανασίου Μάγδα

Υπεύθυνοι 5ης σελίδας: Ζωβοίλη Ευαγγελία

Υπεύθυνος 6ης-7ης σελίδας: Όλοι οι μαθητές και οι καθηγητές

Υπεύθυνος 8ης σελίδας: Όλοι οι μαθητές και οι καθηγητές

Υπεύθυνος 10ης σελίδας: Τσιαμούρας Θωμάς

Υπεύθυνος 11ης σελίδας: Παπαλέξη Ελένη-Τσουτσικα Όλγα-Μιχαηλίδου Ρέα-Ζιώγα Λεμονιά.

Υπεύθυνος 12ης σελίδας: Αντωνολουκά Χρυσούλα-Κουμπούρας Κων/νος

Τα γραφεία μας:

Παλαμά & Παρδάλη 6 Τ.Κ. 35100 Λαμία

Τηλ. 2231024430

Fax-Τηλεομοιότητα: 2231024505

Site εφημερίδας: www.carpediem4gl@esy.es

Οτιδήποτε θέλετε να στείλετε από απόψεις, ιδέες, καταγγελίες μπορείτε να το στείλετε στο e-mail της εφημερίδας μας: carpediem4gl@yahoo.gr

Σε όλα τα άρθρα αναφέρονται οι πηγές τους. Σε όσα δεν αναφέρονται ή θα τα έχουν γράψει οι μαθητές ή θα έχουμε ξεχάσει να τα βάλουμε. Μας συγχωρείται εκ των προτέρων. Στην επόμενη έκδοση θα αποκατασταθούν όλες οι αδικίες. Μπορείτε ότι θέλετε να το πάρετε και να το μοιραστείτε με τους φίλους σας.

Διαφορετικές συνταγές, κατά τον σεφ, υπάρχουν πολλές και για τη μαγειρίτσα και αφορούν την παρουσία ή μη διαφόρων χόρτων, αρωματικών και ειδών εντοσθίων. Ιδιαίτερη θέση, άλλωστε, στο γιορτινό μακεδονικό τραπέζι έχουν και οι τζιγεροσαρμάδες, φτιαγμένοι με ψιλοκομμένα εντόσθια, ρύζι, σταφίδες, κουκουνάρι και δυόσμο μέσα στη μπόλια του αρνιού. Η αντίστοιχη συνταγή

στην Ήπειρο είναι το λεγόμενο τρίμμα που φέρει μέσα στην μπόλια τα εντόσθια αλλά και χοντροκομμένα πασχαλινά αυγά και φρυγανισμένο ψωμί.

Σε πολλές περιοχές, επίσης, κυριαρχεί το σπληνάντερο, κατά το οποίο το παχύ έντερο των αμνοεριφίων γεμίζει με τη σπλήνα, με ρύζι κανέλα, καρπούς και σταφίδες, ενώ δεν λείπει και το κεφαλάκι, ένας μεζές που σερβίρεται στη λογική ότι δεν πετιέται ποτέ τίποτα φαγώσιμο.

Τσουρέκια και γλυκά ολοκληρώνουν το πασχαλινό τραπέζι με την απαραίτητη γλύκα που επιβάλλει ένα επιδόρπιο. “Τα τσουρέκια άρχισαν να φτιάχνονται από τα βυζαντινά χρόνια και έχουν δεχτεί επιρροές από την ανατολή και τα αρώματά της. Οι παραλλαγές τους ανά περιοχή εξαρτώνται από τους λαούς με τους οποίους συνεργάζονταν ή με τους οποίους πολεμούσαν οι λαοί του βυζαντίου” τονίζει ο κ. Φωτιάδης.

Δεν παραλείπει, μάλιστα, να αναφέρει τα γλυκά επιδόρπια με τυρί που σερβίρονται στα νησιά, όπως τα **καλτσούνια στην Κρήτη, τα πιτάκια με ανάλατη μυζήθρα και κανέλα στη Νάξο και τα μελιτίνια στη Σαντορίνη.** Πηγή: kathimerini.gr

Τα έθιμα του Πάσχα στη Μακεδονία

Το Πάσχα, η μεγάλη αυτή γιορτή της Χριστιανοσύνης, γιορτάζεται με ξεχωριστό τρόπο σε κάθε γωνιά της χώρας και ιδιαίτερα σε ορισμένες περιοχές αναβιώνουν ήθη κι έθιμα που δίνουν ένα ιδιαίτερο "χρώμα" στην εορταστική αυτή περίοδο. Το «**κάψιμο του Ιούδα**», οι **Αλογοδρομίες**, οι **Αυγομαχίες**, η **αναπαράσταση της Αποκαθήλωσης του Εσταυρωμένου** και η **Ανάσταση** σε νεκροταφεία είναι ορισμένες μόνο από τις παραδόσεις που συνεχίζονται σε πόλεις και χωριά.

Πάσχα στην Κεντρική Μακεδονία με επίκεντρο το Άγιο Όρος

Στην Κεντρική Μακεδονία ξεχωρίζει το Πάσχα στο **Άγιο Όρος**. Καθ' όλη τη διάρκεια της Μεγάλης Εβδομάδας, εκατοντάδες πιστοί καταφθάνουν για να επισκεφτούν την Αθωνική Πολιτεία, εκεί όπου η Ανάσταση είναι ο θεμέλιος λίθος της μοναστηριακής ζωής.

Στη **Νέα Μεσημβρία Θεσσαλονίκης**, τη **Μεγάλη Παρασκευή**, οι δύο Επιτάφιοι των ενοριών, μετά την περιφορά τους στους δρόμους, συναντώνται λίγο μετά τις 9 το βράδυ στα νεκροταφεία. Εκεί,

οι κάτοικοι ανάβουν κεριά στα αγαπημένα τους πρόσωπα που έχουν φύγει από τη ζωή και «**η νύχτα γίνεται μέρα**» από το φως των κεριών.

Στις Σέρρες, τη **Μεγάλη Παρασκευή**, κατά την περιφορά του Επιταφίου αναβιώνει στη συνοικία του Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου, το έθιμο «**Αδώνια**». Σύμφωνα με το τελετουργικό του εθίμου, όταν ο Επιτάφιος πλησιάζει, κάθε νοικοκυρά τοποθετεί στο κατώφλι του σπιτιού της ένα τραπέζακι, πάνω στο οποίο έχει τοποθετήσει θυμίαμα και την εικόνα του Εσταυρωμένου, πλαισιωμένη από πασχαλιές και άλλα άνθη.

Επιπλέον, ετοιμάζεται ένα πιάτο με κριθάρι ή φακή, έθιμο που παραπέμπει στους «**Αδώνιδος Κήπους**». Οι «**Αδώνιδος Κήποι**» σύμφωνα με τη λαογραφική μας παράδοση, συμβολίζουν τη νιότη που χάνεται γρήγορα και άδικα, όπως και ο Άδωνις που πέθανε από δάγκωμα κάπρου.

Στην αρχαιότητα, κατά την πρώτη μέρα του εθίμου γινόταν η αναπαράσταση της κηδείας του και τη δεύτερη μέρα η γιορτή για την ανάστασή του. Σήμερα, οι νοικοκυρές τοποθετούν τα όσπρια και το κριθάρι για να έχουν ευημερία, πλούσιες σοδειές και γεμάτο οικογενειακό τραπέζι.

Την **Κυριακή του Πάσχα** αναβιώνει στην **Καστανούσα Κερκίνης του διευρυμένου δήμου Ηράκλειας**, το **ποντιακό πασχαλινό έθιμο «αυγομαχίες»**. Το έθιμο έχει τις ρίζες του στον Πόντο και συμβολίζει την Ανάσταση του Κυρίου και τη σύγκρουση του καλού με το κακό. Βασικός κανόνας του εθίμου είναι η χρησιμοποίηση μόνο αυγών κότας.

Στην **Πέλλα**, στο χωριό **Μαργαρίτα**, τη δεύτερη μέρα του Πάσχα, πραγματοποιείται το τοπικό έθιμο Σπάσιμο των Αυγών και προσφέρονται στους επισκέπτες τοπικά παραδοσιακά εδέσματα.

Στην **παραλία της Συκιάς**, στη **Χαλκιδική**, διοργανώνεται την τρίτη ημέρα του Πάσχα **Αλογοδρομίες** στο δημοτικό κάμπινγκ «**μύλοι**». Οι Αλογοδρομίες είναι ένα έθιμο που έχει βαθιά τις ρίζες του στο χρόνο και αναβιώνει με επιτυχία τα τελευταία χρόνια.

Μετά την καθιερωμένη λειτουργία στο παρεκκλήσι του Αγίου Γεωργίου, παραδίδεται η εικόνα μαζί με ευχές από τον ιερέα στους ιπείς, οι οποίοι αναλαμβάνουν ένα είδος λιτανείας, μεταφέροντας την εικόνα από το παρεκκλήσι στο χώρο διεξαγωγής των Αλογοδρομιών.

Έθιμα σε Ανατολική και Δυτική Μακεδονία

Τη **Μεγάλη Παρασκευή**, σε μία κατανυκτική ατμόσφαιρα, στη δημοτική κοινότητα **Νέας Ηρακλίτσας του δήμου Παγγαίου στην Καβάλα**, γίνεται η αποκαθήλωση του άχραντου σώματος του Ιησού Χριστού στο ύψωμα του παρεκκλησίου της **Αγίας Μαρίνας**, στην τοποθεσία «**Νησάκι**».

Το βράδυ της Μεγάλης Παρασκευής, στη **Νέα Πέραμο**, κατά την περιφορά του επιταφίου, οι κάτοικοι σε κάθε γειτονιά αναβιώνουν ένα πολύ παλιό έθιμο: καίνε από ένα ομοίωμα του Ιούδα τη στιγμή που η πομπή του επιταφίου περνάει από τους δρόμους.

Την τρίτη μέρα του Πάσχα, στην τοπική κοινότητα **Ελευθερών Καβάλας** αναβιώνουν τα παραδοσιακά «**Μαζιδια**». Οι πιστοί μεταφέρουν εν πομπή τα εικονίσματα από τη βυζαντινή εκκλησία του Αγίου Ταξιάρχη, στα «**Μαζιδια**» όπου βρίσκεται το γραφικό εξωκλήσι των **Αγίων Ραφήλ, Ειρήνης και Νικολάου**. Στη συνέχεια, στην πλατεία του παλιού παραδοσιακού οικισμού στήνεται ένα μεγάλο γλέντι.

Τη δεύτερη μέρα του Πάσχα, στη δημοτική **κοινότητα Κρηνίδων του δήμου Καβάλας** αναβιώνουν οι «**αυγομαχίες**». Μικροί και μεγάλοι, με ιδιαίτερη φροντίδα, παρουσιάζουν τα αυγά τους και ξεκινούν μια ιδιόμορφη μάχη τσουγκρίσματος. Νικητής είναι αυτός που θα έχει στην κατοχή του τα λιγότερα σπασμένα αυγά.

Στην **Περιφερειακή Ενότητα Δράμας** ξεχωριστό ενδιαφέρον παρουσιάζει η πομπική περιφορά της εικόνας της Αναστάσεως γύρω από το αγροτικό χωριό της **Καλής Βρύσης την Πέμπτη της Διακαινησίμου**, για προστασία του χωριού από κάθε κακό.

Την επόμενη ημέρα, Παρασκευή της Διακαινησίμου, εορτάζεται σε πολλές τοπικές κοινότητες η **Ζωοδόχος Πηγή**, όπου ο θρησκευτικός εορτασμός συνδυάζεται με αξιόλογες τοπικές πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Τέλος, το δικό της χαρακτήρα έχει η **Δευτέρα του Θωμά στους Σιταγρούς**, όπου οι εκεί εγκατεστημένοι Πόντιοι συνεχίζουν πανάρχαια έθιμα των κοιτίδων τους, όπως επισκέψεις στα μνήματα, με διανομή κόκκινων αβγών και γλυκισμάτων και με τραγούδια.

Στη **Δυτική Μακεδονία**, τη **νύχτα της Μεγάλης Πέμπτης**, στα Δώδεκα Ευαγγέλια, οι γυναίκες φέρνουν κουλουράκια για τους ζωντανούς και μετά την εκκλησία τα μοιράζουν στον κόσμο.

Τη **Μεγάλη Παρασκευή** ξεχωρίζει η αναπαράσταση της **Αποκαθήλωσης του Εσταυρωμένου**, που γίνεται με εντυπωσιακό τρόπο, στο λόγο του «**Γολγοθά**» στο **Δρυόβουνο της Κοζάνης**.

Οι κάτοικοι της Κοζάνης κάνουν Ανάσταση στο νεκροταφείο του Αγίου Γεωργίου. Συγκεντρώνονται γύρω από το μνήμα του νεκρού τους και με αναμμένη τη λαμπάδα περιμένουν το «**Χριστός Ανέστη**», ενώ δεν ξεχνούν να αφήσουν ένα κόκκινο αυγό στο μνήμα για να «**χορτάσει**» το χαμένο μέλος της οικογένειας. **Πηγή: kathimerini.gr**

Η Λαμπρή στη Θεσσαλία

Η **Λαμπρή** είναι η γιορτή της ζωής για τους ανθρώπους του κάμπου, τους **Καραγκούνδες**. Γι' αυτό αποτελούσε ξεχωριστή χαρά για εκείνον, που θα χτυπούσε πρώτος αναστάσιμα την καμπάνα, τα χαράματα.

Όπως αναφέρει σε σχετική, βραβευμένη με **Α' έπαινο από την Ακαδημία Αθηνών, εργασία του ο εκπαιδευτικός Ζήσης Τζιαμούρτας**, το χτύπημα της καμπάνας λαμπριάτικα θα έφερνε γούρι για το σπίτι, τα ζώα, τα σπαρτά. Γύρω στις τρεις τα χαράματα, όλος ο κόσμος έτρεχε στην εκκλησία. Με το **«δεύτε λάβετε φως» του παπά στην Ωραία Πύλη**, έτρεχαν οι άνδρες για να πάρουν πρώτοι το φως, κάτι που θεωρούσαν καλό για την οικογένειά τους, καθώς θα είχαν πάντα την **ευλογία του Αναστάσιου Χριστού**.

Έκαιγαν δε με το ίδιο φως την ουρά των ζώων, για να μη τα πιάνει οίστρος. Στη συνέχεια άρχιζαν οι ετοιμασίες για το ψήσιμο των αρνιών. Έβαζαν τα δεμάτια από κληματόβεργες στοί-

βα και τις άναβαν. Συνήθως δυο - τρία σπίτια έψηναν μαζί τ' αρνιά ρίχνοντας ντουφεκιές.

Το απόγευμα της ίδιας μέρας ξαναπήγαιναν πάλι στην εκκλησία, για να παρακολουθήσουν την ακολουθία της Αγάπης. Μετά το τέλος της, όλοι πήγαιναν στο σεργιάνι, όπου παρακολουθούσαν τους πασχαλιάτικους χορούς, που χόρευαν οι **Καραγκούνες**, χαρωπά.

Όλα τα παραπάνω έθιμα ευνοούν την ευημερία της οικογένειας, όπως το αυγό ως πηγή της ζωής.

Πάσχα στα Μετέωρα και την Καλαμπάκα

Με τον δικό της μοναδικό τρόπο γιορτάζει η περιοχή της Καλαμπάκας το Πάσχα. Τα **μοναστήρια των Μετεώρων** διαδραματίζουν ξεχωριστό τόνο, αναδεικνύοντας την πνευματική διάσταση της Ανάστασης του Κυρίου. Παράλληλα, έθιμα και γιορτές στη ευρύτερη περιοχή συνθέτουν ένα σκηνικό ιδανικό γι' αυτές τις ημέρες.

Και δεν είναι μόνο τα μοναστήρια των Μετεώρων. Είναι και τα υπόλοιπα (**Σταγιάδων, Χρυσίνου, Σιαμάδων, Αγ. Θεοδώρων, Βυτουμά**) που δίνουν πνευματική αίγλη σε ολόκληρη τη Μεγάλη Εβδομάδα. Ο επισκέπτης της περιοχής έχει τη μοναδική ευκαιρία να "μεταλάβει" αυτής της πνευματικότητας που καταυγάζει αυτές τις άγιες μέρες τα Μετέωρα και τα άλλα μοναστήρια της περιοχής, αλλά και να νιώσει την τοπική φιλοξενία σ' ένα φυσικό περιβάλλον των χρωμάτων και των αρωμάτων.

Πασχαλόγιορτα

Όμως, η πασχαλιά, πέρα από το θρησκευτικό μέρος έχει και την πολιτιστική της διάσταση και ο λαός μας, μέσα από τον πλούτο των εκφάνσεών του, έχει χαρακτηρίσει τις εκδηλώσεις αυτές "**πασχαλόγιορτα**".

Στον Αη Γιώργη τον Μαντηλά

Ένας σημαντικός σταθμός στις εκδηλώσεις μετά το Πάσχα στην περιοχή είναι ο **Αη Γιώργης**. Εκεί, κατά τη διάρκεια της θείας λειτουργίας στο εξωκλήσι του Αγίου, που βρίσκεται στα ριζά του βράχου, όπου και το ερειπωμένο Μοναστήρι, νέοι του χωριού, ζωσμένοι στη μέση με εκατοντάδες μαντήλια (τάματα πιστών), σκαρφαλώνουν στον βράχο με τριχιές, με σκοπό να κρεμάσουν τα καινούργια και να πάρουν τα περσινά, τα οποία κατεβαίνοντας τα μοιράζουν (ως φυλαχτό) στους προσκυνητές.

Το έθιμο των μαντηλιών αποτελεί κατάλοιπο της εποχής της Τουρκοκρατίας, όταν - όπως λέγεται - **μια Τουρκάλα προσευχήθηκε στον Άγιο να κάνει καλά τον άνδρα της που ξαφνικά, ενώ έκοβε ξύλα στο δασύλλιο του Αγίου κάτω απ' το μοναστήρι έπεσε κάτω λιπόθυμος. Ο Τούρκος αξιωματούχος σηκώθηκε και η Τουρκάλα, για να ευχαριστήσει τον Άγιο, πρόσφερε το μαντήλι της**. Από τότε, το έθιμο έμεινε και όποιος θέλει να κάνει κάποιο τάμα ή να ευχαριστήσει τον Αη Γιώργη δένει ένα μαντήλι στη μέση κάποιου νέου που ανεβαίνει στον βρά-

χο, το οποίο παραμένει ένα χρόνο μέχρι την επόμενη χρονιά. Ωστόσο, για το έθιμο των μαντηλιών - και κυρίως το γεγονός με τον Τούρκο αξιωματούχο - υπάρχουν διάφορες εκδοχές.

Στη Δούπιανη (Ζωοδόχου Πηγής)

Μια άλλη εξίσου σημαντική στάση για την περιοχή Καλαμπάκας και Καστρακίου είναι η γιορτή της Παναγίας Ζωοδόχου Πηγής, που γιορτάζεται την πρώτη Παρασκευή αμέσως μετά το Πάσχα.

Πρόκειται για την παλιά σκίτη των **Σταγών**, τη σκίτη της **Δούπιανης** όπως είναι γνωστή, που βρίσκεται στην έξοδο του Καστρακίου προς Μετέωρα.

Εκεί, μετά την θεία λειτουργία στήνεται χορός, που συνηθίζεται να σέρνει ο Δήμαρχος κι όπου ακούγονται

τα γνωστά πασχαλιάτικα τραγούδια που τραγουδιούνται στην "Πουλιάνα" το απόγευμα της δεύτερης μέρας του Πάσχα. Η **Παρασκευή της Ζωοδόχου Πηγής για τους Καλαμπακιώτες** είναι μια ιδιαίτερη μέρα, με χαρακτηριστικά πανηγύρεως. Φυσικά, ανάλογες εκδηλώσεις γίνονται σ' όλα τα χωριά της περιοχής με διάφορες παραλλαγές στα τραγούδια, ιδιαιτερότητα των οποίων είναι ότι τραγουδιούνται απ' όλους άνδρες και γυναίκες, καθώς πιάνονται σε κύκλο (ξεχωριστά άνδρες - ξεχωριστά οι γυναίκες). **Πηγή: kathimerini.gr**

Το σχολείο μας

Πως ένας πρασινοπίνακας γίνεται έργο Τέχνης

Ένας μαθητής της Γ1 τάξης του Γυμνασίου μας ο Βαγγέλης Ανατοχόπουλος, ευγενικός, εργατικός, ταλαντούχος, φιλοτέχνησε αυτό το έργο για το σχολείο μας. Ο μαθητής ασχολήθηκε σε ώρες του μαθήματος των καλλιτεχνικών και στα διαλείμματα του σχολείου να συνθέσει αυτό το έργο. Ενώ οι συμμαθητές του έβγαιναν για διάλειμμα εκείνος έτρεχε να

προφτάσει στα δέκα αυτά λεπτά να ανοίξει χρώματα να βάλει μερικές πινελιές και ξανά πάλι στο επόμενο διάλειμμα. Παρακολούθησα αυτή τη φάση με πολύ αγάπη και θαυμασμό για το μαθητή, είναι ένας πραγματικός καλλιτέχνης, και πολύ σεμνός μάλιστα. Ήταν ευγενικός και πολύ απορροφημένος απ αυτό που έφτιαχνε ακόμα κι όταν οι συμμαθητές του μαζεύοντουσαν γύρω του καθώς ζωγράφιζε. Οι συμμαθητές του τον χειροκρότησαν πολλές φορές. Χαίρομαι που έζησα αυτή τη φάση. Είμαι σίγουρη πως ήταν ο πρώτος πίνακας μεγάλης διάστασης για το Βαγγέλη. Του εύχομαι καλή επιτυχία. Το έργο θα διακοσμήσει χώρο του σχολείου μας. (Ζιώρα Λεμονιά-Απρίλιος 2016)

Συγχαρητήρια στα παιδιά του μπάσκετ

Συγχαρητήρια στην ομάδα μπάσκετ του σχολείου μας

που αναδείχτηκε πρωταθλήτρια στο τουρνουα Γυμνασίων του νομού μας που διεξήχθη στο Χαλκιοπούλειο στάδιο. Οι μαθητές μας υπο την καθοδήγηση του κ. Κουμπούρα πέτυχαν 2 νίκες και έδειξαν την καλή δουλειά που γίνεται.

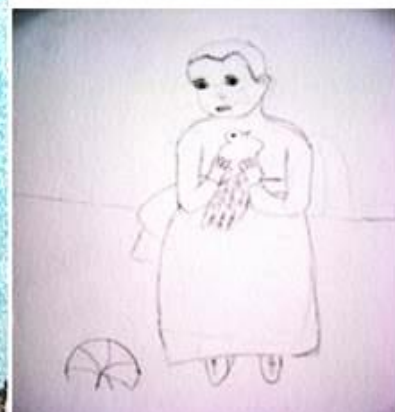
Το τμήμα Α3 ζωγραφίζει για τον Πικάσο

Οι μαθητές και μαθήτριες του τμήματος της Α3 τάξης του 4ου Γυμνασίου ζωγραφίζουν στο μάθημα των καλλιτεχνικών για το Πικάσο. Ιδιαίτερα εντύπωση τους έκανε το έργο του Παιδί με το περιστέρι και τα περισσότερα παιδιά ζωγράρισαν γι' αυτό, επίσης εντύπωση τους έκανε η κυβιστική εποχή, η οποία είναι και το τελευταίο στάδιο της ζωγραφικής του Πικάσο. Υπήρξε ένας από τους μεγαλύτερους καλλιτέχνες. Έκανε τα πάντα στη ζωγραφική του, αρχικά μελέτησε παραδοσιακούς καλλιτέχνες, υπήρξε ο δημιουργός της Γαλάζιας και της Ρόζ περιόδου και της Κυβιστικής περιόδου. Ο Ισπανός ζωγράφος από μικρή ηλικία έδειξε το ταλέντο του, σπούδασε στην Ισπανία και έπειτα πήγε στη Γαλλία.

Είναι καλλιτέχνης του 20ου αιώνα, ζωγράφος και γλύπτης, χαράκτης επηρεάστηκε επίσης και ζωγράφισε αφρικάνικες μάσκες. Σπουδαίο έργο του η Γκουέρνικα, εδώ ο καλλιτέχνης μιλάει για το πόσο καταστροφικός είναι ο πόλεμος, άλλα έργα του ο γέρο κιθαρίστας, οι δεσποινίδες της Αβινιόν, οι Ακροβάτες, αυτοπροσωπογραφίες, παιδί και το περιστέρι, κλπ. Δικαίως ο Ισπανός ζωγράφος θεωρείται σημαντικός καλλιτέχνης. (επιμέλεια από τη Ζιώρα Λεμονιά)

Το σχολείο μας

Φουλ προετοιμασία για τις εργασίες στο μάθημα της Τεχνολογίας

Όπως βλέπετε και στις εικόνες συνεχίζεται με αμείωτη ένταση, υπό την καθοδήγηση του κ. Κοτρογιάννη η προετοιμασία των έργων στο μάθημα της Τεχνολογίας. Τα παιδιά με αρκετό μεράκι ετοιμάζουν τις μακέτες τους και τους ευχόμαστε κάθε επιτυχία.

Ζωγραφική από τους μαθητές μας

Όπως βλέπετε δεν λείπει το ταλέντο από τους μαθητές του σχολείου μας. Με την καθοδήγηση της κ. Ζώγα τα παιδιά δείχνουν το ταλέντο τους στη ζωγραφική. Όλες τις ζωγραφιές τους σε **slideshow** στην Αρχική σελίδα του site της εφημερίδας μας.

Διδακτικό σενάριο με χρήση Τ.Π.Ε

Κατά το σχολικό έτος 2015-16, η φιλόλογος του σχολείου μας, κ. Παναγιώτου Μαρία εφάρμοσε σε συνεργασία με τους μαθητές του τμήματος Α2' διδακτικό σενάριο με χρήση ΤΠΕ στο μάθημα της Ιστορίας. Το σενάριο αυτό βασίστηκε στο κεφάλαιο Δ3. Η Σπάρτη του σχολικού εγχειριδίου και αποτελεί διασκευή σεναρίου που συντάχθηκε από την ίδια εκπαιδευτικό για την Αρχαία Ελληνική

Γλώσσα της Β' Γυμνασίου με τίτλο «Όταν ο θάνατος συνάντησε την περιφρόνηση», το οποίο είναι αναρτημένο στο δικτυακό τόπο Πρωτεύας...Περισσότερα εδώ: <http://www.carpediem4gl.esy.es/.../472-2016-04-25-19-47-24.ht...> όπου βρίσκονται και οι εργασίες των παιδιών

Το σχολείο μας

Ανάρτηση ύλης για τις εξετάσεις Μαΐου—Ιουνίου 2016

Αναρτήθηκε η ύλη όλων των τάξεων για τις προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις του Ιουνίου.

Για την Α΄ τάξη του Γυμνασίου η ύλη είναι εδώ: <http://www.carpediem4gl.esy.es/images/pdf/files/ilia.pdf> Για την Β΄ τάξη του Γυμνασίου η ύλη είναι εδώ: <http://www.carpediem4gl.esy.es/images/pdf/files/ilib.pdf> Για την Γ΄ τάξη του Γυμνασίου η ύλη είναι εδώ: <http://www.carpediem4gl.esy.es/images/pdf/files/ilig.pdf>

Καλή επιτυχία παιδάκια

Σε κάθε εξεταστική να ζεις με το ίδιο άγχος, μήπως δεν έχει διαβάσει καλά ο μπροστινός σου...

Εικαστικές εργασίες στο σχολείο

Εικαστικές εργασίες πραγματοποιήθηκαν στην αίθουσα της Αισθητικής Αγωγής υπό την επιμέλεια της κ. Ζιώγα. Όπως βλέπετε και στις εικόνες οι μαθητές έδωσαν τον καλύτερο τους εαυτό.

Εκδρομή Περιβαλλοντικής ομάδας

Τριήμερη εκδρομή πραγματοποιήσε η Περιβαλλοντική μας ομάδα με τον υπεύθυνο καθηγητή και με συνοδούς την κ. Ράπτη και την κ. Ζωβοΐλη (που την ευχαριστούμε για τις φωτογραφίες της) στην Άμφισσα και στους Δελφούς. Όπως πάντα στην

Αρχική σελίδα της εφημερίδας μας: <http://www.carpediem4gl.esy.es/index.php/en/> θα δείτε σε slideshow τις δραστηριότητες των παιδιών, καθώς και τις ξεναγήσεις σε φωτογραφίες με πραγματικό μέγεθος.

Σεμινάριο Θεολόγων στο σχολείο μας

Με μεγάλη επιτυχία και με την παρουσία του Σεβασμιοτάτου Μητροπολίτη Φθιώτιδος κ. Νικολάου πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα εκδηλώσεων του σχολείου μας το Σεμινάριο των Θεολόγων καθηγητών με τίτλο "Διαφοροποιημένη Διδασκαλία-Εκπαιδευτικό Σενάριο" με κεντρικό ομιλητή τον κ. Δρ. Φύκα Δημήτριο Σχολικό σύμβουλο των

Θεολόγων.

Το σεμινάριο παρακολούθησαν οι θεολόγοι καθηγητές με ιδιαίτερο ενδιαφέρον και στο τέλος δεν παρέλειψαν να ευχαριστήσουν και μέσω του κ. Συμβούλου, αλλά και μέσω του Προέδρου της Πανελληνίας Ένωσης Θεολόγων κ. Κωνσταντίνου Σπαλιώρα που παραβρέθηκε στο σεμινάριο τον Διευθυντή μας κ. Πάλλα για την αρτιότητα της εκδήλωσης.

Ενημέρωση για τα ΕΠΑ.Λ

Ενημέρωση πραγματοποιήθηκε για το θεσμό των Επαγγελματικών Λυκείων (ΕΠΑ.Λ) σήμερα στο σχολείο μας από τους κ. Κατσαούνο Γ. καθηγητή Πληροφορικής και κ. Γλύκα Ευθυμία καθηγήτρια κομμωτικής στους μαθητές της Γ΄ Γυμνασίου.

Σεμινάριο Mentoring στο σχολείο μας.

Πραγματοποιήθηκε το απόγευμα της 8/4/2016 στο αμφιθέατρο του σχολείου μας η Α΄ επιμορφωτική συνάντηση εκπαιδευτικών του εγκεκριμένου Ευρωπαϊκού προγράμματος ERASMUS+ με τίτλο MENTOR – Mentoring between teachers in secondary and high schools. Την ενημέρωση έκαναν οι κ. Δήμου Γ. η κ. Παπαγιαννοπούλου Τ. και η κ. Πολυμεροπούλου Β.

Πασχαλινά έθιμα, χτες και σήμερα

Για τους περισσότερους χριστιανούς είναι η σημαντικότερη γιορτή, για την εκκλησία ο θεμέλιος λίθος της πίστης στην αιώνια ζωή, για τους ερευνητές η βάση γύρω από την οποία πλέκονται όλες οι γιορτές του χρόνου. Γεγονός πάντως είναι ότι το Πάσχα, η Λαμπρή κατά το ελληνικότερο, είναι η πιο ελπιδοφόρα ημέρα του χρόνου. Ίσως γι' αυτό και φέτος, που τα πράγματα δεν είναι και τόσο ευοίωνα για τη χώρα, να αποκτά και περισσότερο νόημα ο εορτασμός του.

"Ο κύκλος του Πάσχα καλύπτει όλο το έτος και τις γιορτές. Με αφετηρία την ημερομηνία της Ανάστασης του Χριστού, η οποία προσδιορίζεται την πρώτη Κυριακή μετά την πανσέληνο της εαρινής ισημερίας, μπορεί να καλύψει κατά κάποιον τρόπο όλο το έτος", δήλωσε στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο κ. Ευάγγελος Καραμανές, ερευνητής του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών.

Και εξηγεί τον λόγο:

"Επτά βδο-

μάδες νωρίτερα έχουμε τη Σαρακοστή, την περίοδο νηστείας και προετοιμασίας που αρχίζει την Καθαρά Δευτέρα και διαρκεί μέχρι τη Μεγάλη Εβδομάδα. Επτά βδομάδες μετά το Πάσχα έχουμε την Πεντηκοστή, τη γενέθλια ημέρα της χριστιανικής εκκλησίας. Αμέσως μετά, την πρώτη Κυριακή έχουμε τη γιορτή των Αγίων Πάντων και 34 Κυριακές μετά κάποιο συγκεκριμένο γεγονός από τη ζωή του Χριστού".

Γύρω από αυτό το εορτολόγιο πλέκονται τα έθιμα και οι πρακτικές, πολλές από τις οποίες έχουν τις ρίζες τους σε προχριστιανικά έθιμα και λαϊκά δρώμενα. Πρόκειται για έθιμα με χαρακτήρα λατρευτικό, εξαγνιστικό

αλλά και αποτρεπτικό του κακού, που απειλεί τη βλάστηση και την παραγωγή. Τέτοια είναι τα λαϊκά δρώμενα αναπαράστασης θανάτου και ανάστασης, όπως ο Ζαφείρης στην Ήπειρο, οι Κήποι του Άδωνη, οι τελετουργικοί χοροί του Πάσχα και του Αγίου Γεωργίου, οι Κούνιες κ.α.

Λαζαρίτικα και Κήποι του Άδωνη

Πλησιάζοντας χρονικά το Πάσχα έχουμε το τριήμερο του Λαζάρου και των Βαΐων, που προετοιμάζει για το Πάθος του Χριστού, την Κάθοδο στον Άδη αλλά και την εκ νεκρών Ανάσταση. Παιδιά με στολισμένα καλαθάκια γυρνάνε στα σπίτια και τραγουδάνε τα λαζαρίτικα άσματα, όπως αυτό που λέει: "Ήρθε ο Λάζαρος ήρθαν τα βάγια, ήρθε η Κυριακή που τρώνε τα ψάρια". Τραγούδια που αναφέρονται σε μια Ανάσταση, προαναγγέλλοντας αυτό που πρόκειται να συμβεί. Στην Κύπρο, επίσης, γίνεται η αναπαράσταση της νεκρανάστασης του Λαζάρου.

"Πρόκειται για προχριστιανικά έθιμα;", ρωτήσαμε τον ερευνητή του Κέντρου Λαογραφίας.

"Τα έθιμα αυτά αφορούν ένα νέο εορτολόγιο", μας απάντησε, "αλλά γνωρίζουμε ότι υπήρχαν πρακτικές σε προχριστιανικά χρόνια με το σχήμα του θανάτου και της ανάστασης. Όπως η λατρεία του Άδωνη και οι τελετές προς τιμήν του, τα Αδώνια".

Ο Άδωνης ήταν ο όμορφος νέος που αγάπησε η Αφροδίτη και η Περσεφόνη. Τον διεκδίκησαν και οι δύο, αλλά τον κέρδισε η Αφροδίτη κατά το περισσότερο, αφού η Περσεφόνη τον απέκτησε μόνο για το ένα τρίτο του χρόνου. Τα "Αδώνια" ήταν γιορτή αφιερωμένη στον Άδωνη, που γινόταν κάθε άνοιξη ή καλοκαίρι. Κατά τη διάρκειά της, γυναίκες πενηθοφορεμένες, τοποθετούσαν πάνω σε νεκρικό κρεβάτι ομοιώματα του θεού, περιβαλλόμενα από άνθη, κλαδιά, καρπούς, λιβάνια και θυμιάματα. Την ίδια στιγμή φύτευαν μέσα σε γλάστρες σπόρους από φυτά που αναπτύσσονταν και μαραίνονταν γρήγορα, όπως οι φακές.

Μόλις έβγαιναν τα φυτά τα ανέβαζαν στις στέγες των σπιτιών, φτιάχνοντας τους "Κήπους του Άδωνη". Στη συνέχεια, μοιρολογώντας, περιέφεραν τα ομοιώματα στους δρόμους, τα οποία έριχναν, μαζί με τους "Κήπους", σε πηγές ή ποτάμια. Την επόμενη μέρα γιόρταζαν την ανάσταση του θεού.

"Πρόκειται για ένα σχήμα με πολύ μακρά παρουσία, όχι μόνο στον ελληνικό αλλά και στον ευρύτερο χώρο της Ανατολικής Μεσογείου. Οι φακές των 'Κήπων του Άδωνη', που τοποθετούνταν δίπλα σε εικονίσματα, αλλά και στο κατώφλι της εξώπορτας του σπιτιού, είναι ένα έθιμο που διατηρείται ακόμα και σήμερα τη Μεγάλη Βδομάδα στην Ελλάδα, κυρίως στη Μακεδονία", δήλωσε ο κ. Καραμανές. Πηγή: newsbeast.gr

10 γωνιές της Ελλάδος όπου το Πάσχα αποτελεί ξεχωριστή εμπειρία

Σύρος -Ορθόδοξοι και καθολικοί γιορτάζουν μαζί

Τη Μεγάλη Παρασκευή οι επιτάφιοι ξεκινούν από όλες τις ενορίες του νησιού καθολικές και ορθόδοξες και καταλήγουν στην κεντρική πλατεία της Ερμούπολης για κοινή λιτανεία, όπου ψάλλονται τροπάρια από τη χορωδία του Αγίου Νικολάου.

Η πρώτη Ανάσταση συνοδεύεται από το δυνατό χτύπημα των στασιδίων, ενώ το βράδυ τα βεγγαλικά φωτίζουν όλη την πόλη.

Κέρκυρα-Για ένα Πάσχα άκρως φαντασμαγορικό

Το Πάσχα στην πανέμορφη Κέρκυρα έχει κάτι το διαφορετικό. Γιορτάζεται με λαμπρότητα και κάθε επισιμότητα, ενώ οι φιλαρμονικές του νησιού που βρίσκονται όλες τις ημέρες εκείνες στους δρόμους προσδίδουν ένα άλλο κλίμα στους εορτασμούς που κάνει το Πάσχα πραγματικά ξεχωριστό.

Το πρωί του Μεγάλου Σαββάτου, οι κάτοικοι της Παλιάς Πόλης, πετούν τεράστια κανάτια γεμάτα νερό –τους μπόττηδες από τα μπαλκόνια τους υπό τον ήχο βροντερών κανονισμών.

Στην Κέρκυρα πάντως, το σούβλισμα του αρνιού δεν αποτελεί μέρος της παράδοσης. Οι Κερκυραίοι τρώνε σούπα αυγολέμονο με 2-3 κρεατικά και αφήνουν το αρνάκι για τη δεύτερη μέρα.

Χίος για τους ατρόμητους

Το πέρασμα από το «Θάνατο στην αιώνια Ζωή» γίνεται μόνο στη Χίο και συμβολίζεται μέσω του εθίμου του ρουκετοπόλεμου **στον Βροντάδο. Στα Μεστά, πάλι, το βράδυ της Ανάστασης καίνε τον Ιούδα.**

Ύδρα εκεί όπου ο επιτάφιος μπαίνει στη Θάλασσα

Ο επιτάφιος στην Ύδρα μπαίνει στη θάλασσα όπου διαβάζεται η Ακολουθία του Επιταφίου, δημιουργώντας μία ατμόσφαιρα κατανοητή την οποία απολαμβάνουν κάθε χρόνο εκατοντάδες επισκέπτες του νησιού.

Όσο για την ημέρα του Πάσχα, ο Ιούδας «κρεμασμένος» παραδίδεται στις φλόγες αφού πρώτα τιμωρηθεί από τα όπλα των ντόπιων.

Λεωνίδιο -Ενα φαντασμαγορικό Πάσχα

Ένα από τα πιο φαντασμαγορικά έθιμα του Πάσχα γίνονται κάθε χρόνο στο Λεωνίδιο. Την ημέρα της Ανάστασης, με το πρώτο «Χριστός Ανέστη» χιλιάδες πολύχρωμα αερόστατα - φαναράκια πυροδοτούνται και γενίζουν τον ουρανό. Το πέταγμα των αερόστατων συνοδεύεται από πολλά πυροτεχνήματα, ενώ δίπλα στην εκκλησία καίγεται το ομοίωμα του Ιούδα πάνω σε ξερά κλαδιά.

Πάτμος -Εκεί όπου το Πάσχα γιορτάζεται με ιδιαίτερη κατάνυξη

Στο ιερό νησί της Αποκάλυψης το Πάσχα γιορτάζεται με ιδιαίτερη κατάνυξη και ξεχωριστή μεγαλοπρέπεια. Οι λειτουργίες της Μεγάλης Εβδομάδας τελούνται στο ξωκλήσι του Αγίου Ιωάννη, χτισμένο στη σπηλιά-ασκητήριο του Ευαγγελιστή, ενώ από τα έθιμα που αναβιώνουν το πιο χαρακτηριστικό είναι η Τελετή του Νυττήρος που τελείται το πρωί της Μεγάλης Πέμπτης στην Πλατεία Δημαρχείου και η αναπαράσταση της Αποκαθίλωσης που τελείται την Μεγάλη Παρασκευή, στο μοναστήρι του Αγίου Ιωάννη. Σημαντικό στοιχείο επίσης είναι και η λειτουργία της Ανάστασης η οποία γίνεται στο μοναστήρι, ενώ το Ευαγγέλιο στη λειτουργία της Αγάπης διαβάζεται σε επτά γλώσσες.

Τήνος -Ο επιτάφιος με το φλεγόμενο σταυρό

Από τα πιο εντυπωσιακά έθιμα είναι η περιφορά των καθολικών και των ορθοδόξων επιτάφιων, που συναντιούνται στην Εξέδρα της Χώρας. Στη συνέχεια ο Επιτάφιος του Αγίου Νικολάου

μπαίνει στη θάλασσα με αναμμένους πυρσούς και φλεγόμενο σταυρό.

Μετέωρα -Κατανυκτικές ολονυχτίες υπό το φως των κεριών

Στις μονές που κρέμονται από τα απόκρυμνα βράχια, το Πάσχα σας θα πάρει άλλη όψη με κατανυκτικές ολονυχτίες υπό το φως των κεριών, ψαλμωδίες και βυζαντινή μουσική. Οι επιτάφιοι είναι λιτά στολισμένοι, χωρίς το θόλο με τον οποίο τους έχουμε συνηθίσει, ενώ το βράδυ της Ανάστασης οι λειτουργίες αρχίζουν στις 9 μ.μ..

Μονεμβασιά -Πάσχα με άρωμα άλλης εποχής

Πάσχα με άρωμα μίας άλλης εποχής στο φημισμένο κάστρο. Οι λειτουργίες γίνονται στην εκκλησία του Ελκόμενου Χριστού, με αποκορύφωμα την περιφορά του Επιταφίου στα πλακόστρωτα σοκάκια, υπό τη μουσική υπόκρουση της μπάντας του δήμου, ενώ το απόγευμα της Κυριακής του Πάσχα αναβιώνει και το έθιμο του καψίματος του Ιούδα στον περίβολο της εκκλησίας.

Καλαμάτα -Για σαϊτοπόλεμο

Ο σαϊτοπόλεμος στην Καλαμάτα (έθιμο των μπουλουκιών όπως αλλιώς λέγεται) είναι ένας σημαντικός λόγος για να ταξιδέψετε μέχρι τη Μεσσηνιακή πρωτεύουσα. Οι συμμετέχοντες συγκεντρώνονται στο γήπεδο του Μεσσηνιακού κρατώντας τις σαΐτες τους, τους χαρτονένιους σωλήνες που έχουν προηγουμένως γεμίσει με μπαρούτι και επιδίδονται σε σαϊτοπόλεμο, φωτίζοντας τον ουρανό... Πηγή: iefimerida.gr

Τα έθιμα του Πάσχα στην Στερεά Ελλάδα

Το πιο γνωστό έθιμο των Στερεοελλαδιτών είναι ο «λάκκος». Το έθιμο εφαρμόζεται πιστά από τους ντόπιους, από την Λιβαδειά μέχρι και την Λαμία. Το έθιμο του λάκκου διατηρείται και μεταλαμπαδεύεται στη νέα γενιά καθώς η συμμετοχή της σε όλη αυτή τη διαδικασία γίνεται με ιδιαίτερο μεράκι...

Λιβαδειά

Μετά την Ανάσταση και πριν καλά καλά ξημερώσει οι κάτοικοι ετοιμάζουν την φωτιά. Ένας από τους συμμετέχοντες, κάνοντας το σταυρό του, βάζει φωτιά στο σωρό με τη λαμπάδα της Αναστάσεως. Οι φλόγες αγκαλιάζουν το σωρό. Με ραντίσματα νερού και συχνό χτύπημα με ένα μακρύ ξύλο, η θράκα είναι έτοιμη για να ψηθούν τα αρνιά. Το ίδιο γίνεται σε όλους τους «λάκκους»

και ανεβαίνουν οι καπνοί, αναρίθμητοι και πυκνοί, σε τέτοιο βαθμό, που σκεπάζουν τον ήλιο που στο μεταξύ ανατέλλει.

Η πόλη και τα γύρω χωριά τυλίγονται από τους καπνούς και την... τσίκνα. Οι φωτιές είναι έτοιμες και τα αρνιά τοποθετούνται στους «λάκκους». Το γύρισμα των αρνιών και το γλέντι διαρκούν μέχρι το απόγευμα.

Τα παραδοσιακά κλαρίνα αντιλαλούν μέχρι και τις βουνοκορφές. Πυροτεχνήματα και πυροβολισμοί συνθέτουν το τοπίο. Ενώ κατά τη διάρκεια του ψησίματος, οι γυναίκες φροντίζουν να προσφέρουν τον απαραίτητο μεζέ μαζί με το **κρασάκι. Άμφισσα: «Το δάκρυ της Παναγιάς»**

Στην Άμφισσα λαμβάνει χώρα το πιο ενδιαφέρον πασχαλινό έθιμο όλης της Ρούμελης. Ονομάζεται «**Δάκρυα της Παναγιάς**»: Το μεσημέρι της Μεγάλης Παρασκευής σύμπασα η Άμφισσα κάθεται σε καφενεία, μεζεδοπωλεία κι εστιατόρια για να καταναλώσει σαρακοστιανά χωρίς λάδι και μεγάλες ποσότητες τσίπουρου και ούζου, που είναι τα εν λόγω δάκρυα!

Αμυγδαλιά: «Ο χορός του Πάσχα»

Στην Αμυγδαλιά Δωρίδας την Κυριακή του Πάσχα: «Όταν βγαίνουν στο προαύλιο της Εκκλησίας... πιάνονται σε χορό οι άντρες μόνο και προπαντός οι πιο σεβάσμιοι. Το χορό παλιά ξεκινούσε πρώτα ο παπάς τραγουδώντας το τραγούδι 'Σαράντα δυο Τουρκόπουλα...' και φέρνουν γύρω την εκκλησία τρεις φορές και μετά ξεκινούν χορεύοντας και κατεβαίνουν στην πλατεία».

Αράχωβα: Αγώνας δρόμου γερόντων

Στην Αράχωβα, ανήμερα του Πάσχα ξεκινάει η περιφορά της Εικόνας του **Αγίου Γεωργίου** την οποία συνοδεύουν περί τα 500 άτομα ντυμένα με παραδοσιακές φορεσιές. Την επομένη πραγματοποιείται αγώνας δρόμου των γερόντων (ανηφορικός δρόμος), οι οποίοι ξεκινούν από την εκκλησία του Αγίου Γεωργίου και φτάνουν στο λόφο. Ακολουθούν χορευτικά συγκροτήματα και το απόγευμα χορεύουν γυναικείοι χορευτικοί σύλλογοι. Οι εκδηλώσεις συνεχίζονται με κλέφτικα αγωνίσματα, όπως το σήκωμα της πέτρας.

Ναύπακτος: Επιτάφιοι με δάδες

Εκατοντάδες κόσμος συρρέουν στο παλιό λιμάνι για να δουν το φαστασμαγορικό θέαμα με τα πυροτεχνήματα, που ξεκινάει με την αποχώρηση των Επιταφίων της **Ναυπάκτου. Οι Επιτάφιοι του Αγίου Δημητρίου και της Αγίας Παρασκευής**, συναντώνται και περιφέρονται στα δρομάκια της πόλης, με πένθιμη υπόκρουση από τις καμπάνες. Θα καταλήξουν στο παλιό λιμάνι, που είναι στολισμένο για την περίπτωση με έναν φλεγόμενο σταυρό στην είσοδό του και δεκάδες δάδες. Μόλις πάρουν τον δρόμο της επιστροφής, ανάβουν τα πυροτεχνήματα κάνοντας τη νύχτα-μέρα. Το έθιμο συνδέεται με την τουρκοκρατία και την ηρωική προ-

σπάθεια του μπουρλοτιέρη Ανεμογιάννη να πυρπολήσει την τουρκική ναυαρχίδα στον χώρο αυτό.

Αιτωλικό

Από το πρωί του Μ. Σαββάτου στην κεντρική πλατεία της πόλης αναβιώνουν πολλά από τα έθιμα των κατοίκων μέχρι αργά το βράδυ της Αναστάσεως που είναι και το αποκορύφωμα της ημέρας.

Την Κυριακή του Πάσχα κάθε γειτονιά, είναι μία μεγάλη υπαίθρια ψησταριά, όπου ο χορός και το τραγούδι έχουν τον πρώτο λόγο, ενώ προσφέρονται κρασί και παραδοσιακοί μεζέδες.

-Πηγή, Εφημερίδα -Ώρα της Φωκίδας-, Αρ. Φυλ. 1934/18-4-2014

Πάσχα στη Φθιώτιδα

Η **Ρούμελη** είναι «δεμένη» με τα έθιμα του Πάσχα. Στη Ρούμελη, το ψήσιμο του οβελία είναι μια διαδικασία σχεδόν τελετουργική και γι' αυτό, πολλές φορές, συνδέεται άμεσα με το θρησκευτικό στοιχείο

Το **Ρουμελιώτικο Πάσχα** είναι κάτι ξεχωριστό αφού σημαίνει και το αντάμωμα όλων των οικογενειών απ' όπου και αν βρίσκονται. Εγκαταλειμμένα χωριά με λιγοστούς κατοίκους τις άγιες ημέρες αποκτούν ζωή. Δείχνουν πως πάλι ανασαίνουν. Μάλιστα, τα τελευταία χρόνια λόγω της κρίσης όλο και περισσότεροι είναι εκείνοι που φθάνουν μέχρι τα χωριά τους και ζωντανεύουν παραδόσεις που δεν σταματούν μόνο στον λάκκο και τον οβελία, αλλά επεκτείνονται και σε ξεχωριστά πασχαλινά δρώμενα.

Μέχρι τα μέσα της 10ετίας του '90 το «**Ρουμελιώτικο Πάσχα**» με δωρεάν για όλους αρνί ψητό, κρασί και μουσική ανήμερα του Πάσχα είχε την έδρα του στη Λαμία. Χιλιάδες επισκέπτες απ' όλη την Ελλάδα έδιναν το ραντεβού τους ανήμερα του Πάσχα στον πευκόφυτο λόφο του **Αγίου Λουκά στη Λαμία**.

Στη συνέχεια ξεπεράστηκε και εγκαταλείφθηκε μιας και θυσιάστηκε στις «σύγχρονες συνθήκες».

Πριν δύο χρόνια, άρχισαν και πάλι τα πρώτα δειλά βήματα για την αναβίωσή του. Φέτος εγκαταλείφθηκε εκ νέου.

Αμφίκλεια:

Αξίζει κανείς να βρεθεί στο παραδοσιακό Δαδί, για να ζήσει ένα αξέχαστο Ρουμελιώτικο Πάσχα. Σε κάθε γειτονιά δημιουργούνται «λάκκοι» εκεί όπου ψήνονται πολλά αρνιά μαζί. Προσφέρονται αυγά, κρασί και γλυκά. Τη τρίτη ημέρα του Πάσχα, γιορτάζει η **Αγία Ιερουσαλήμ**, η οποία βρίσκεται στην είσοδο της χαράδρας «**Βάρσαμο**». Μετά τη λειτουργία ακολουθεί χορός στη θέση «**Αλωνάκι**» με χορευτικά τμήματα του λαογραφικού συλλόγου και μοιράζεται φρέσκο τυρί, κρασί, κόκκινα αυγά.

Αρκίτσα:

Τη Δευτέρα του Πάσχα, πραγματοποιείται το έθιμο της **Ρωμάνας**, που αναβιώνει ο πολιτιστικός σύλλογος. Γυναίκες, με τοπικές ενδυμασίες τραγουδώντας το τραγούδι της **Ρωμάνας** συγκεντρώνουν χρήματα και υλικά για να φτιάξουν παραδοσιακές πίτες. Το ίδιο απόγευμα στην εκκλησία του Αγίου Γεωργίου υπό τους ήχους παραδοσιακής μουσικής προσφέρουν τις πίτες που ετοίμασαν και γίνεται ένα κλασικό γλέντι με χορό και κρασί.

Υπάτη:

Οι εκδηλώσεις το Πάσχα έχουν ως επίκεντρο το προαύλιο του ναού του **Αγίου Νικολάου**, όπου κάθε χρόνο συγκεντρώνονται ντόπιοι και ξένοι για να χορέψουν στους ρυθμούς της ελληνικής δημοτικής παράδοσης. Στην **Υπάτη**, το απόγευμα της Κυριακής του Πάσχα μετά την Αγάπη πραγματοποιείται το «κάψιμο του Ιούδα», έθιμο που χάνεται στα βάθη του παρελθόντος, ενώ στο προαύλιο της εκκλησίας του Αγ. Νικολάου, ο παπάς σέρνει τον αναστάσιμο χορό, ψάλλοντας το «Χριστός Ανέστη». Κάθε χρόνο αυτή την ημέρα, σύσσωμος ο λαός της Υπάτης, αλλά και της ευρύτερης περιοχής αναβιώνει και κρατάει ζωντανό το πανάρχαιο αυτό έθιμο. Ακολουθεί λαϊκό πανηγύρι στην πλατεία με άφθονο κρασί και ντόπια ψητά.

Την **δεύτερη ημέρα του Πάσχα, στα Λουτρά Υπάτης**, χορεύεται ένας ιδιαίτερος χορός που έρχεται κατευθείαν από την τοπική παράδοση: ο

«κλειστός» χορός έχει τις ρίζες του στο **Νεοχώρι Υπάτης**.

Οι εορταστικές εκδηλώσεις συνεχίζονται για δύο ακόμη ημέρες, την Τρίτη του Πάσχα στην **Αγία Παρασκευή Μεξιατών** και την Τετάρτη με τη μεγάλη πορεία των αντρών του χωριού μέχρι την **Παναγία Αρσάλη**.

Στην Υπάτη την Τετάρτη μετά το Πάσχα το απόγευμα, μόνον οι άνδρες, ανεβαίνουν στην Παναγία Αρσάλη (Αγία Ιερουσαλήμ), διανύοντας με τα πόδια μια απόσταση περίπου δύο ωρών, για να φτάσουν στην σπηλαιο-εκκλησιά.

Εκεί ψάλλεται ο εσπερινός και διανυκτερεύουν, ενώ στην **Υπάτη** το ίδιο βράδυ οι γυναίκες και τα παιδιά ανάβουν φωτιές στο κεντρικό σταυροδρόμι, για να κάψουν τα παλιά μαγιάτικα στεφάνια, χορεύοντας και τραγουδώντας παραδοσιακά μαγιάτικα τραγούδια. Όσοι αντέχουν, πηδούν πάνω από τις φωτιές.

Την Πέμπτη το πρωί οι «**Αρσαλιώτες**» τελούν θεία λειτουργία και στη συνέχεια κατεβαίνουν στην Υπάτη, όπου οι Υπαταίοι τούς υποδέχονται στη θέση «Περιβόλια» με ζωντανή μουσική. Χορός και λαϊκό πανηγύρι ακολουθεί στην πλατεία της Υπάτης.

Η Αγία Ιερουσαλήμ είναι η Αγία των σπηλαίων και των βράχων και το έθιμο προέρχεται από τα αρχαία ελληνορωμαϊκά **Ροζάλια** (παγανιστικές εορτές της Άνοιξης), ενώ κατά τους χρόνους της Επανάστασης του 1821 η Αγία Ιερουσαλήμ υπήρξε ορμητήριο και σημείο συνάντησης των οπλαρχηγών της περιοχής.

Στα χωριά της Δυτικής Φθιώτιδας τη νύχτα που γίνεται η Ανάσταση, ένας επίτροπος της Εκκλησίας παίρνει μια σκλίδα (καλάμι από βρίζα) αγιασμένη από τον αγιασμό των Φώτων, ανεβαίνει στο καμπαριό ψηλά και την ανάβει για να προφυλάξουν ολόκληρη την περιοχή από το χαλάζι. Ο τόπος που θα

δει το φως αυτής της σκλίδας δεν κινδυνεύει από χαλάζι. Το Άγιο Φως της Ανάστασης, που θα φωτίσει το αγιασμένο από τα Φώτα καλάμι, έχει τη δύναμη να προστατεύσει ολόκληρη την περιοχή που θα φωτίσει από το φως της Ανάστασης. **Πηγή: protothema.gr**

